

[H. P. Johansen.]

helt opfylder de ønsker, som lærerorganisationerne har fremført, men jeg forstår meget vel, at der er visse hensyn at tage. Et hensyn er det, at der gives frihed til alle gode, nyttige og påkrævede forsøg, et andet hensyn er at undgå eksperimenter, der kan virke generende på skolens arbejde. Her må man altid huske på, at det er eleverne, der skal være forsøgsobjekter, og at det er eleverne, det går ud over, hvis sådanne forsøg falder uheldigt ud. Løvrigt er det min erfaring, at der er betydelig mere forsøgsarbejde i gang i vore skoler, end befolkningen i al almindelighed er opmærksom på. Ja, jeg vil tro, at det er således, at enhver virkelig interesseret lærer stadig dyrker sit eget forsøgsarbejde, og efterhånden bliver de mange små eksperimenter til reformer, hvis de da har nogen virkelig og blivende værdi — bliver til reformer, som en eller anden reformator derefter får knyttet til sit navn, billedlig talt får sat på sin gravsten. Forholdet er vistnok dette, at det især er i den almindelige folkeskole, i børneskolen, at lærerpersonalet ligesom prøver sig frem med forskellige metoder, medens noget tilsvarende ikke så ofte sker i skolens real- og gymnasieklasser. Det ligger vel også nær at tro, at det er noget vanskeligere at eksperimentere i disse klasser, fordi der nu engang der skal nås et mere bestemt mål. Men det er jo muligt — og det vil jeg håbe —, at denne bemyndigelseslov kan fremme et værdifuldt forsøgsarbejde også på det her omhandlede område. Jeg ser meget gerne, at der foretages frivillige forsøg også med individuel undervisning og med gruppeundervisning, sådan som der peges på i lovforslagets bilag 1, men jeg må ganske vist erkende, at jeg har den opfattelse, at kun få procent af danske lærere kan magte en gennemført individuel undervisning eller gennemført gruppeundervisning, når vi almindeligvis har en klassekvotient på mellem 25 og 30 — vel nærmest 30 — og den rimeligvis vil forblive der mange år frem i tiden. Jeg har ofte hørt interessante foredrag om disse metoder, men det har næsten altid været af folk, der ikke stod midt i arbejdet, folk, der, om jeg så må sige, ikke havde skoen på, måske aldrig nogensinde har haft den på. Men jeg gentager, at jeg meget gerne ser, at der gøres et frivilligt forsøgsarbejde også på dette felt for om muligt at skaffe en nærmere afklaring her.

I forbindelse med dette lovforslag vil jeg

gerne benytte lejligheden til at stille den højtærede minister et spørgsmål. Vi har sikkert allesammen bemærket, at ministeriet agter at nedsætte et udvalg — måske allerede har nedsat dette udvalg —, som skal bestå af repræsentanter for Danmarks Lærerforening, Danmarks Realskoleforening og Gymnasieskolernes Lærerforening m. fl., og at dette udvalg ifølge meddelelser i pressen skal beskæftige sig med spørgsmål, der vedrører undervisningen i en række eksamensskoler, samt med eksamensafholdelse i disse skoler og med problemer, som vedrører optagelsesprøven til 1. mellemskoleklasse, altså til eksamensmellemskolen. Og her er det, jeg gerne vil spørge, om der er en forbindelse mellem fremsættelsen af dette bemyndigelseslovforslag og planen om nedsættelsen af det førnævnte udvalg, eller om det er mere tilfældigt, at de to forslag fremkommer samtidig? Jeg kan tilføje, at personlig har jeg det indtryk, at de to ordninger nærmest skal supplere hinanden, så at bemyndigelsesloven tager sigte på ønsker, der kommer udefra, kommer fra skolerne, medens udvalget skal beskæftige sig med ændringer, der allerede er gennemført ad administrativ vej. Jeg vil som sagt gerne spørge, om denne min opfattelse, at disse to forslag skal supplere hinanden, er rigtig, eller om der er en anden forbindelse mellem de to forslag, der altså fremkommer omtrent samtidig.

Jeg skal sluttelig på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig viderebehandling. Jeg kan også anbefale lovforslaget til en hurtig behandling, idet jeg mener, det vil have værdi, at loven bliver så tidligt færdig, at den eventuelt kan anvendes i det kommende skoleår, hvis ønsker herom skulle fremkomme. Jeg ville dog finde det rimeligt, om der blev tid til at se lidt nærmere på lovforslaget i et udvalg, og om der blev mulighed for der at stille spørgsmål til den højtærede minister. Jeg vil heller ikke påstå, at jeg slet ingen ønsker har i forbindelse med dette lovforslag udover det, som det rummer. Jeg skal derfor på et senere tidspunkt tillade mig at foreslå, at der nedsættes et udvalg.

Stegger Nielsen: I de senere år har der her i landet været stærkt røre indenfor skolen, som har givet sig udslag i en ret fremskreden forsøgsundervisning, således indenfor folkeskolen, både i dennes eksamensfri afdeling og i mellemskolen, og endvidere på seminarierne. Hensigten hermed har været at finde frem til nye metoder i undervisningen. Man har benævnt disse med for-